

ANKI TONER

Bir kart seçin ve zarı attın; zira elinde Türkçe sözlük ile bisiklet masa oyunları koleksiyoneri Anki Toner ile tanışma sırası sizde

Hazırlayan **ALİ SİNAN DENİZ,
SELMAN BAYDAR**

Cyclist Türkiye: Sahibi olduğunuz bisiklet masa oyunları kaç yıllık bir birikimin sonucu?

Anki Toner: Koleksiyonum çok da eski değil aslında, bisiklet masa oyunları toplamaya henüz bu yüzyıl içinde başladım.

CT: Peki koleksiyonunuzda kaç masa oyunu mevcut?
AT: 450!

CT: Elinizdeki en eski bisiklet masa oyunu kaç yıllık ve oyunlarda zamanla yıpranan parçalara özel bir bakım uyguluyor musunuz?

AT: Elimde, 19. yüzyılın son yıllarına ait onlarca oyun var. Bu dönemde, 1890'ların bisiklet çılgınlığı ile kromolitografinin yaygınlaşması hoş bir tesadüfle bir araya gelmiş ve oyun sektöründe bir patlama yaşanmış (özellikle ABD'de). Diğer sorunuza gelince; oyunlara özel bir bakım uyguluyorum.

CT: Her koleksiyonerin üzerine titredığı bazı parçalar vardır. Sizin de sahip olduğunuz oyunlar arasında üzerine titredığınız, oynamaya kıyamadığınız bir oyun var mı?

AT: Fazlasıyla basit oluşları dolayısıyla ve pek de keyif verici olmadıkları için eski oyunları nadiren oynuyorum. Ancak oynayacak olursam, tabii ki zarar vermemek adına çok dikkatli oluyorum ve oynayacağım kişiye de dikkat ediyorum. Örneğin, değerli bir oyunu küçük yaştaki çocuklarla asla oynamam.

CT: Yıllardır peşinde olduğunuz bir oyun var mı?

AT: 450'ye yakın oyuna sahip olmakla beraber, haberdar olduğum ve koleksiyonumda bulunmayan 300 oyun daha var (kitaplarda, müzayedelerde ya da başka koleksiyonerlerde gördüğüm oyunlar). Ve bu oyunların tamamını arıyorum. Tabii ki, farklı bir merakla aradığım birkaç favori oyunum da var aralarında ama hangi oyunlar olduklarını açıklamamayı tercih ediyorum.

CT: Konu bisiklet masa oyunları olduğunda, oyunların çoğunlukla Avrupa orijinli olması pek şaşırtıcı değil. Peki, koleksiyonunuzda hiç beklenmedik bir ülkeden bisiklet masa oyunu var mı?

AT: Koleksiyonumdaki oyunların büyük bölümü Batı Avrupa ya da ABD kökenli. Bisiklet masa oyunlarına sahip olabilecek, ancak ulaşım ya da bilgiye erişimin kısıtlı olduğu birçok ülke var. Güney Amerika bunun iyi bir örneği. Dillerini bilmeme ve hatta bazı ülkelerin köklü bisiklet gelenekleri bulunmasına rağmen bir şeyler bulmak çok güç. Yakın zamanda Kolombiya'da üretilen bir oyunu bekliyorum şimdilerde, ancak her nedense aylar geçmesine rağmen oyun henüz gönderilmedi. Diğer taraftan, eski Doğu Bloğu da bir tür gizem. Birkaç Doğu-Alman, bir ya da iki tane Çek ve henüz bulduğum Macar bir oyun var. Eminim ki Polonya ve tabii ki Rus yapımı oyunlar da vardır fakat onlara ulaşmak o kadar da kolay olmuyor.

CT: İspanya özelinde bakacak olursak, bazı yarışlarda ve takımlarda Bask ya da Katalan tanımlamasını/kökenini görüyoruz. Peki, bisiklet masa oyunlarında orijin bakımından Bask ya da Katalan tanımı yapabileceğimiz bir oyun var mı?

AT: Ben şahsen Katalan'ım ve üzülerek söylüyorum ki bugüne kadar Katalonya Turu (Volta a Catalunya) ya da

DOĞU-ALMAN, BİR YA DA İKİ TANE ÇEK VE HENÜZ BULDUĞUM MACAR BİR OYUN VAR. EMİNİM Kİ POLONYA VE RUS YAPIMI OYUNLAR DA VARDIR

diğer başka Katalan yarışları ile ilgili bir oyun görmedim. Ancak Katalan tanımı yapabileceğim tek oyun; Figueres'teki bir bisiklet oyunları sergisi için Oriol Comas ile birlikte yaptığımız Criterium de Figueres isimli basit bir bisiklet oyunu olur. Oyunun ücretsiz bastırıp oynayabileceğiniz bir versiyonu ekteki linkte mevcut. (cyclingboardgames.net/g_cdf.htm). Bu arada şunu da belirteyim ki Criterium de Figueres isimli bir bisiklet yarışı hiçbir zaman var olmadı. ◀

◊ Diğer yandan, ticari anlamda piyasaya sürülmüş olan en azından bir Bask oyunu var: Itzuli Mitzuli. Önemli ölçüde milliyetçi unsurlara sahip olduğunu söyleyebilirim.

CT: Cycling Board Games Theory adlı bisiklet masa oyunları üzerine yaptığınız çalışmanızda, bir bisiklet oyununun dokun ve hisset (touch&feel) etkisinin oldukça önemli olduğundan bahsediyorsunuz. “Bir bisiklet masa oyunu aldığımızda, onun güzel bisikletçi figürlerine, güzel bir kartonete sahip olmasını istersiniz” diye de ekliyorsunuz. Sizce bu etkiyi en başarılı şekilde yansıtan oyunlar hangisi ve genel anlamda en popüler bisiklet masa oyunları hangileri?

AT: Oldukça iyi üretilmiş oyunlar için birçok örnek var, bunların bazıları internet sitemdeki -sürekli güncellenen - favori oyunlarım listemde bulabilirsiniz ama bir tanesini seçmem gerekirse, Seur firmasının ürettiği üç boyutlu zemini ile Vuelta Ciclista a España’ dan bahsetmek yerinde olabilir.

CT: Üç boyut demişken, bisiklet masa oyununda gerçek bir yarış etkisi sağlamak için oyuna dahil edilebilecek çok fazla değişken (yarışçı tipi, rüzgar, kazalar, doping, hava koşulları, zemin...) mevcut. Bu değişkenlerin bazıları şansa bağlıken bazıları ise değil. Gerçeğe en yakın bisiklet masa oyunu sizce hangileri?

AT: Öncelikle, bunların tamamı birer oyun, gerçek değil. Elbette bahsettiğiniz bu ideal karışımı yakalamaya çalışan

Cyklo, İtalya, 2013

oyunlar var. Ne yazık ki bunların bazıları biraz fazla ileriye gitmiş durumda – bir oyunu ne kadar gerçekçi yaparsanız, o kadar oynanamaz hale gelir.

Aslına bakarsanız koleksiyonuma kusursuz bisiklet masa oyununu arayarak başladım. Böyle bir oyun yapmanın imkansız olduğunu anlayana kadar kendim de kusursuz oyunu yaratmaya çalıştım. Bunu yaratmak imkansız çünkü bisiklet masa oyunlarına ilgi duyan her bir kişi için farklı bir ‘kusursuz’ oyun tanımını var.

Söylediğim gibi oyunların hoşuma giden yanı sunduğu kurallar ve parçalar dahilinde nasıl bir bisiklet yarış hissi verdikleri. Ve bunu yapmanın pek çok umulmadık yolu olabilir. Örneğin, inanılmaz derecede basit bir işleyişle bir bisiklet yarış hissi verebilen bir örnek isterseniz, *Sprint* oyununa bakmanızı öneririm. ◊

Vuelta Ciclista A España Seur, İspanya, 1990

World Cycling Game,
Niels-Kristian
Andersen,
Danimarka, 2009

ZAR VE PİYONLARLA OYNANAN JEU DU VÉLODROME (FRANSA - 1900)

CT: Peki sizin oynamaktan en çok keyif aldığınız bisiklet masa oyunu hangisi?

AT: Alışılmışın dışında oyun mekaniği ve sahip olduğu parçalarla bisiklet yarışı hissi verebilen tempolu oyunlardan hoşlanıyorum. En sevdiğimlerden birisi de, bu tanıma son derece uygun olan "Devil Takes the Hindmost."

CT: Seçme şansınız olsaydı, şu anda hayatta olan ya da olmayan hangi profesyonel bisikletçilerle oynamak isterdiniz? Bize bir oyun masası kurabilir misiniz?

AT: Kendi oyununu tasarladığı için Niels-Kristian Andersen'i tercih ederdim herhalde. Adının verildiği bir oyunu oynarken poz veren Eddy Merckx de bir diğer güzel seçim olurdu.

CT: Genel anlamda en popüler bisiklet masa oyunları sizce hangileri?

AT: Geçmişin en popüler oyunlarından biri *Um Reifenbreite* olmakla beraber son yılların en popüler oyunu muhtemelen *Leader 1* diyebilirim.

CT: Sahip olduğunuz koleksiyon şüphesiz paha biçilemez! Peki koleksiyonunuzun başına gelebilecek kötü şeyler (hırsızlık, yangın vs...) için aldığınız bir önlem var mı?

AT: Böyle bir koleksiyona değer biçmek çok güç. O bakımdan haklısınız, paha biçilemez. Koleksiyonum olmasaydı da sahip olacak olduğum alelade bir konut sigortam var sadece. Değeri biraz yüksek yalnızca. Koleksiyonumun başına gelecek herhangi bir şeyin para ile telafisi olabileceğini sanmıyorum. Bu yüzden, en iyisi buna çok fazla kafa yormamak sanırım. ◊

CT: Bundan 50 ya da 100 yıl sonrası için koleksiyonunuzla ilgili bir hayaliniz var mı? Sizden sonra koleksiyonunuzun akıbeti ne olacak? Bununla ilgili bir planınız var mı?

AT: Birçok koleksiyoner gibi ben de bazı zamanlar bunu düşünüyorum ve tahminlerim pek de iç açıcı olmuyor. Bildiğim kadarıyla, böyle bir koleksiyona gerektiği gibi ev sahipliği yapabilecek bir müze ya da kurum yok. Belki kasalarında muhafaza edebilecek birkaç yer vardır ama ziyarete açabilecek bir yer olduğunu sanmıyorum. Başka bir koleksiyoner talip olup bir süre saklayabilir tabii ki, ancak bu da problemi başkasına aktarmaktan başka bir şey değil. Bu durum bütün kayda değer masa oyunu koleksiyonerlerinin ortak sorunu ve çözümünü de pek kolay değil. Şu anda hayatta kalıp, koleksiyonuma kendim göz kulak olmaya çalışıyorum!

CT: Son yıllarda, bisiklet dünyasında A'dan Z'ye neredeyse her şey ile ilgili bir kitap yayınlanıyor. Sizin de sahip olduğunuz koleksiyonla ve bisiklet masa oyunları ile ilgili böyle bir kitap projeniz var mı?

AT: Tabii ki böyle bir kitap yazmak isterim. Ancak bu konuda iki sorun var:

a) İnternet sürekli gelişen/genişleyen bir devinime sahip ve ben bu durumdan memnunum. İçeriği daha da geliştirebilir ve siteye yeni oyunlar ekleyebilirim. Ancak bir kitap yazdığınız zaman, öyle ya da böyle sahip olduğunuz bu içeriği sabitlemiş oluyorsunuz. Belirli miktarda bilgiyle ve belirli sayıda oyunla yetinmek zorunda kalıyorsunuz. Yine de, bununla yaşayabilirim sanırım.

b) Böyle bir çalışma, yüksek kalitede fotoğraflar içeren büyük ve hoş bir kitap olmalı ancak böyle bir şeyin üretimi de oldukça pahalı. Piyasaya ucuz görünümlü bir kitap

sürmek gibi bir düşüncem yok. Demek istediğim, oyunlar hakkında söylemek ve paylaşmak istediğim her şey zaten internet sitemde var; o yüzden kitap çok özel olmalı. Bu riski almayı düşünen bir yayıncı tanıyorsanız, lütfen bana haber verin!

CT: Sizinle ilgili araştırma yaparken sosyal medya hesaplarınızın olmadığını fark ettik. Neden sizi sosyal medyadan takip edemiyoruz?

AT: Yanlış yere baktığınızı söyleyebilirim. Sanırım araştırma yaparken bir oyun koleksiyoneri bulmayı beklediniz ama bu, hayatımın yalnızca küçük bir kısmı. 'Müziyen' Anki Toner'e baksaydınız beni bulurdunuz. Bir diğer yanımı görmek için ankitoner.com'a bir göz atın. Bununla beraber, sosyal medyaya çok düşkün değilim. Sadece turnelerimin reklamını yapmamda işe yaradığı için kullandığım bir Facebook hesabım var. Twitter, Instagram, Whatsapp ya da başka bir sosyal medya hesabım yok. Fazlasıyla zaman alıcılar. Onun yerine hayatımı yaşamayı tercih ediyorum.

CT: Size soracağımız soruları hazırlarken, sadece bisiklet masa oyunları oynanan bir kafe olsa ne güzel olurdu diye düşündük. Bildiğiniz kadarıyla böyle bir kafe var mı?

AT: Bisiklet temalı ve masa oyunu temalı kafeler gördüm ama bu ikisinin ideal karışımını bir arada sunan bir yeri henüz görmedim.

CT: Son olarak, bu röportajı okuduktan sonra bisiklet masa oyunu oynamak isteyen tecrübesizlere başlangıç olarak tavsiye edeceğiniz ve internetten indirip oynayabilecekleri bir masa oyunu var mı?

SOSYAL MEDYAYA ÇOK DÜŞKÜN DEĞİLİM. TWITTER, INSTAGRAM, WHATSAPP YA DA BAŞKA BİR SOSYAL MEDYA HESABIM YOK

AT: Yazıcıdan bastırılıp oynanabilir ücretsiz oyunların bir listesini tutuyorum (cyclingboardgames.net/1_pnp.htm). Yaklaşık 30 oyun var, tabii ki hepsi güzel değil ya da tümü aynı türden oyunculara hitap etmiyor. Fazla karmaşık olmayan ve zarla oynanan bir pist bisikleti oyunu tercih edenlere *Pistard'*ı; daha stratejik ve şansa daha az yer bırakan bir yol bisikleti oyunu isteyenlere de *La SerpienteMulticolor*'u öneririm. ✿